

MJUKA UTKASTADE GRYNINGAR

Antologi från Jönköpings litteraturhus minipoesifestival 2022

Copyrights

Dikter: Poeterna för sina dikter

Formgivning: Peter Nyberg

Målning i bakgrunden på omslaget: Peter Bergting

Utgiven av Jönköpings litteraturhus, 2022

www.jonkopingslitteraturhus.se

INNEHÅLL

Förord	5
Abdulhamid Alsibai	
Två dikter på arabiska, engelska och svenska	6
Peter Björkman	
Kon	12
Efter korvätandet	13
Poesin	14
Reflektion i Jönköpings litteraturhus, maj 2022	15
Det eviga Danmark	16
Ann Dahlström	
Dagarna	17
Ordro	19
Otid	20
Tabberas	21
Vallmo	22
Magnus Grehn	
Dervishens öra	23
Rågsed en pilgrimsvandring	24
Hoppets spelbutik	25
Motorväg	26
Hanna Lindahl	
I know this is 'nt för real	27
Allvar eller lek	28
Koan	29
Hur kan man lämna ett persikoträd	30

Camilla Mollung	
Litteraturhuset	31
Lars Mollung	
Håltimma	36
Peter Nyberg	
Hommage till Svea och Angel	37
Punk	38
Mellanrummet	39
Enigmatisk bild	40
Jens Sandberg	
Fem dikter	41

Ända sedan jag som pojke lyssnade på musik via mammas rullbandsspelare har jag varit intresserad av att korsa konstformer, även om begreppen givetvis inte fanns då. Jag skrev korta berättelser om låtarna jag hörde, fantiserade utifrån rösterna och den engelska jag inte förstod. För ett par år sedan introducerade jag en poesitutmaning som gick ut på att några poeter under 90 dagar skulle läsa sex dikter ur tre diktböcker och sedan reagera på läsningen genom en egen dikt. Utmaningen togs vidare till att gälla 365 dagar. Jönköpings litteraturhus minipoesifestival är egentligen ytterligare en variant av utmaningen. Men i stället för att läsa lyssnade publiken på en serie dikter från en poet och skulle sedan skriva en eller flera egna dikter under en kvart varpå nästa poet intog scenen. Något magiskt inskred när antikvariat UNO tystnade och publiken försjönk i skrivandet. Detta pågick i tre timmar med avbrott av kaffedrickande, ett boksläpp och tårtaätande.

De som skrivit under dagen fick en vecka på sig att korrigera dikterna, sedan skickades de till mig för formgivning i den här antologin, som efter Jens Sandbergs dikt fått namnet *Mjuka utkastade gryningar*. Det ni läser här är följaktligen skapat i stunden av en publik. Jag hoppas att det ska väcka intresse och mersmak.

Peter Nyberg

initiativtagare till Jönköpings litteraturhus
minipoesifestival

FÖRÖRD

هذا الفجرُ ما عاد صبوحةً كعادتهِ
البحرُ فقد زُرقةً وجهه
الحيثانُ تبتلعُ الدلافينَ بلا شفقةِ
القمرُ أمس بلا ضياء
الأزهارُ تبدو باهتةً بلا أريج
الأزقة باتت خاليةً من الأطفال
وجه أُمي يغشاه الحزنُ
الى متى يستمرُّ عصرُ الطُغاة ؟
ومتى سيعود النبض الى قلوب العاشقين
اللجنة على الحروب

Mornings are no longer beautiful
nor bright as it used to be
The sea has lost its aquamarine here
The whales are devouring dolphins
without any pity
The moon has lost its radiance
The flowers are waning, no scent, no fragrance
No more children in the alleys
My mother's face is lined with sorrow
How long will era of tyrants last?
When will the hearts of lovers
beat together again?
Damn the wars

Mornarna är inte vackra längre
inte heller ljusa så som de brukade vara
Havet har förlorat det havsblå
Valarna slukar delfiner
utan medkänsla
Månen har förlorat sitt sken
Blommorna slokar utan doft, utan vällukt
Inga fler barn i alléerna
Min moders ansikte är stripigt av sorg
Hur länge kommer tyrannernas era vara?
När ska de älskandes hjärtan
slå tillsammans igen?
Förbannelse över kriget.

Översättning till svenska: Peter Nyberg

هنيهة القلبُ
هنيئات الكلمات
دروب الرعب
تعجُّ بالمخاطر
وفي الحقائق ذكريات
رؤوس الملائكة على المشانق
والشياطين وساوسها مطارق
أه من زمن ضاع فيه النور
وتاهت في الظلام الحقائق
حين نستبدل موسيقى تشايكوفسكي
بأزيز الرصاص
سنذكر أننا في كوكب بلا حب

Short times for heart
other times for words
Trails of terror are full of dangers
and in the bags only memories
Angels head on tha gallows
in this time, light is lost
and facts are lost in the darkness
when they replace the music of Tchaikovsky
with the sound of bullets
It's moons that we are in a planet without love.

Lite tid för hjärta
andra tider för ord
Spåren efter terrorn är fulla av faror
och i väskorna finns bara minnen
Änglars huvuden i galgarna
I vår tiden är ljuset förlorat
och fakta förloras i mörkret
när de ersätter Tjajkovskijs musik
med ljudet från kulor
Vi är månar på en planet utan kärlek.

Översättning till svenska: Peter Nyberg

PETER BJÖRKMAN

KON

Kon tittar på mig.
Kon blänger på mig.
Kon ger mig protein.
Kon ger mig kalcium
som behövs för att skelettet
ska utvecklas normalt.

En ko ger 170 kilo kött.
En ko levererar 12.000 liter mjölk per år.
Kon slaktas för min skull.
Kon mjölkas för min skull.

Ko, förlåt mig mina skulder.
Och ge mig ingen billig nåd.

EFTER KORVÄTANDET

Delar av grillkorven
fastnar på vägen.
Det känns tjockt
långt ner i halsen.

Som om korven
inte accepterar sitt öde
och vill upp i det fria igen.

Proteinet har baxats in,
men vill ut.

POESIN

Poesin är skev och rak.
På samma gång
rim, schlager och tonartshöjningar,
som själva upproret
mot det som begränsar.
Nischen som inte finns,
inte får finnas.
En fristad för det fredlösa
vid sidan av kategorierna.

Oändligt främmande
& rakt in i solarplexus
& in i vart och ett
av hjärtats fyra rum.

REFLEKTION FRÅN JÖNKÖPINGS LITTERATURHUS, MARS 2022

Munksjöns vatten
ligger blickstill.
Minnet av nattens frost finns kvar
i de bladlösa grenarna.

En friska i luften,
ännu en frist.
Att få nåden
att stå här
och se ut över sjön.

Oavsett om denna nåd
är förtjänt eller inte,
av slump eller plan.

DET EVIGA DANMARK

När du nått målet
är du kanske inte längre
en del av planen &
ingen vet när en Bibel
börjar eller slutar.

Dock består
sommarens citronvand,
Læsøs saltsjuderier,
Thys rockfestival med öl och Gnags,
vars rytmsektion alltid håller beatet,
medan Peter A. G. Nielsen sjunger
om hur han en vårdag "slingrer ned ad Vestergade".
Så vitt jag kan se bär han en stråhatt på huvudet.

ANN DAHLLSTRÖM

DAGARNA

Vi trampade vardagsliv
ett pågående repeat
där vi inte såg varandra

vi hade ett liv tillsammans
i alla fall det året
den månaden där

som

godstågets fartvind när vi inväntar
mumlet ljudmattan

snabbtågets gnisslande
den brända doften när det bromsar

alla springer mot vagnar
från vagnar
vagnordningen
var börjar och slutar den

den dagen det året

såg du mig

då

i alla fall

då

ORDRO

Ovan marken svävar
hästar som stegrar
längs spår av kreosot

minns du säger du
de nedskrivna raderna
poeternas stolta nackar

de smala verken
det stora innehållet
rallarrosornas doft

och den där
noshörningen
på ett bord i Småland

OTID

Sy ihop skaffa ett liv
efter tusentals timmar på nätet
i vår tids novell
olika delar av kakan
de blå skuggorna
ständigt nummer tretton
grodyngel i glasburkar
en dag är de plötsligt försvunna
ingen vet och ingen har sett
skalbaggar tordyvlar
eller pussade prinsar

TABBERAS

Nu töms ICA och Coop på nudlar igen

ravioli burkskinka och konserverade köttbullar
skafferi med staplade konservburkar
ett stilleben med utgångsdatum

om du inte glömt komma ihåg
ställa fram klockan till sommartid
nutid framtid eller varför inte dåtid

rört ihop ditt hopkok av långkok
pölsa palt grisfötter knorr
och låtit maten tysta mun

VALLMO

Jeanne d´Arc åker Krösatåget
med distade ackord
genom muskelminne vinylträdgårdar

tåg som lämnar destinationer
människor skymtar förbi
en gång och så aldrig mer

det var en märklig känsla
att stå där i Rouen
platsen för bålet marknaden

efteråt satt vi tysta
med våra glas vin
och människors sorl i bakgrunden

MAGNUS GREHIN

DERVISHENS ÖRA

Bryt nacken
av
tinnitusen
sötsur
sås
virvlar
runt
sufismens
öra
blodkärleus
rytm
bortom
universum

RÅGSVED EN PILGRIMSVANDRING

Hårt gnissel

punkens El Camino

arga riff

medelålder

igenkänningens

lycka

reapilsner

samtidens

skevhet

HOPPETS SPELBUTIK

V75

Jack Vegas

töväder

gubbskägget

bensår

torkade bandage

hopplös mage

glädjepiller

ångestpiller

spelbutikens

sista hopp

MOTORVÄG

Pendlarflow

offrad vår

Nijinskis

sista

språng

före

dårhuset

autobahn

kraft & werk

vid ankomst

massakrerad

häger

I KNOW THIS BEEF ISNT FOR REAL

Den lätta syrligheten
Vinets nötaktiga nyans
Längst bakom gomseplet
Beskan i nittiosexprocentig choklad
Lakritsens sälta

Passerar gå utan att stanna
Intensivt nu
Krävande här

Kaffets råhet mot en solig trappa
Eftertankens krankhet

Njutning
Utan konsekvenser

ALLVAR ELLER LEK

Humor skapar länkar
Försäkrar förtroende

Ett vapenhus för vår samvaro
Lägg ditt allvar här
Ta en kaffe och en bulle
Den gör inget ont idag

Kläd dig i ett valfritt humorplagg
Välj en identitet som inte skaver för oss andra
Och som skyddar det du innerst inne är

Nu ska vi leka poesi en stund tillsammans
Bolla egon i en trivsamt namnlek

Upp med händerna
Hunden är inte kopplad

Han är oftast snäll

KOAN

När du tror att du vunnit den största friheten

Märker du snart att du aldrig varit i större behov av de andra

HUR KAN MAN LÄMNA ETT PERSIKOTRÄD

Varje vårlök bär ett minne
om hösten som gick
Varje frukt har ett spår av sin blomma

Konsten är att våga växa bortom sorgen
Att inte låta sig definieras av tiden som gått
Att våga lita på nuet och vägens kraft att bära

Det gör ont
Men Nu

LITTERATURHUSET

Jag har spritt ut tulpanerna som i en kyrka
det är en vanlig dag
jag kan inte slå upp några cirkustält
bara för att jag lever i poesin
jag kan inte bjuda in clowner, jag är ingen
clown
jag smäller inte av några fyrverkerier

de har kommit hit för att hedra
kommit hit för att lyssna
för att de vill berömma kanske
eller för att det är något man ska göra

vi förstår inte säger de
det gör inget säger jag
men vi förstår inte
men det gör inget säger jag
vi går vilse mellan förväntningar, förhoppningar
och inbillningar
ni behöver inte vara rädda

grönkålsbitar har fastnat i mina tänder
på mitt bord står en flodhäst i glas
den tittar på en tulpan i glasvas
bara katter äter tulpaner inomhus
vi människor kastar stenar i glashus
och på varandra, så fort vi får chansen
inget snack om att vara fri från skuld

på mitt bord under flodhästen
en liten broderad korsstygnsduk
på stolen bredvid mig
garn i en kasse.
på bordet
bredvid den här boken
en liten necessär med en stickning.
det ska bli en skör torgvante
dekorerad med pärlor
den ska lyfta ägg från hönors reden
ner i virkade förkläden
för att läggas i virkade korgar
och sättas i koppar med virkade luvor
det är längesen jag skrev nu
jag har trasslat in mig i garnet
försöker som alltid sy ihop
jag är en hybridbil som laddar.
i sommarstugan ligger en kudde
i kökssoffan med en broderad katt

hon hette Emma
hon var allt för sin husvärd som broderade de här små dukarna
under vaserna i det här huset där vi sitter.

jag är trött på det gubbiga
och ändå tänker jag på Escher
jag krymper i det gubbiga
som vantarna jag tovade igår
så krymper jag
för att ta form
för att sluta vara så lös och gnällig i kanterna
jag stickar lagom hårt
repar upp andras gamla offerkoftor för jag kan inte låta bli
det finns hur mycket garn som helst att återvinna
återbruk, det kan bli så bra
om det inte är för löst i kanterna
för löst stickat
för löst virkat
jag har alldeles proppfullt i det där blå skåpet där jag förvarar allt
en dag måste jag kanske städa. för att veta vad som är mitt och vad
som är deras.

Släktens äldste drar ett skämt
Vet du varför kvinnor stickar?
Det för att de ska ha något att tänka på medan de pratar.

jag sitter i ett hus som skapades för litteraturen, det är flera år sen nu.
ingen av oss kastar sten. vi skriver varandra.

På kylskåpet i den alltför stora lokalen står en tom drickaback
i röd plast.

en av poeterna pratar om mellan rummet, om det omöjliga
och jag förstår att det är gubbar som inte har mellan rummet som alltid
varit mitt bekymmer

och ett ännu större bekymmer är kvinnor som bygger sina rum
ovanpå deras luftslott

och mellan rummet

faller vi handlöst

ner i något annat

mellan rummet hamnar vi i den där backen

i facken

halvtomma kärll

som fylls av hanarnas luft

av deras konstgjorda andning

som dödar oss

om och om igen

och barnen som föds i luftslotten blir till små moln

som älskar regnbågar

igår såg vi en som var platt

vi såg platta regnbågar över hela himlen

som tågräls

mellan molnen

det är så vi färdas

mellan rummet

det är där vi blir till
konstgjord andning till trots

jag har spritt ut tulpanerna
som i en kyrka
sitter ner och läser för en enda gångs skull
efteråt vibrerar jag inuti
hör min avkomma tala om grodynglen, om spermielikheten
hör släktens äldste tala om förklaringar
Har jag skrivandet efter min farfar?

Jag tittar bort
Fäster blicken på boksnurran bredvid mig
och samlar titlar till en dikt:
Nio liv På osannolika skäl I dödens väntrum
De sista rummen
Kvinnan utan hjärta Frivillig i Auschwitz

HÅLTIMMA

Saknad timma (spöktimma)

Vad hände inte mellan 2 och 3
för timmen fanns inte.

Det var en håltimma.

Jo, somliga låg vakna och
gruvade sig för störd
dygnsrytm med för tidig
frukost som inte smakar.

– Hur ska jag sova igen denna timma

Klockan är ju 6:15

– Här ska sovas! En timma blir bra.

Zzzz på sida.

Nu är det dags att stiga upp.

Nämen fan klockan är 8:58
och Trisskrapet har gått

Asch spelar ingen roll

Jag sov i alla fall igen en timma

PETTER NYBERG

HOMMAGE TILL SVEA OCH ANGEL

En del dagar
är en lammfilé
bara en lammfilé,
grånande
i det vibrerande kylskåpet.

Och en eftermiddag
växer en laxrosa himmel
med djupblå flammor fram
över de småländska stekkaren.

PUNK

En bitande monotoni hamrar.
I rösten vrider sig järnverket.
De distade gitarrerna flimrar
som ett överansträngt hjärta.

En dag ska verkligheten börja
vibrera, värmevågor stiger upp
ur asfalten i samma puls som
den frenetiska bastrumman.

MELLANRUMMET

Mellan halvorna slingrar maskar.
Genom deras kroppar svävar jord
ut till ytterområdena. En mylla
där frön planteras av små fingrar
några meter ner i den tumstora
fördjupningen. Blommorna är
gula och röda och blå. De plockas
vid särskilda tillfällen och varje gång
någon rör stjälkarna sprids frömjölet
över tillvaron.

ENIGMATISK BILD

Det är en inskränkning i världen,
en kniv pressas mot det invandas fläsk
Hungern där bara allvar finns
– tanken där bara flabb finns

I morgon går jag ut till hundarna
jag en lammkotlett i byxor
Hur lätt allt fallerar och blir fåfänga
– en pose för intigheten

JENS SANDBERG

Eld och lågor

När jag skriver flyger hembygden iväg

använder gran som bränsle

en session i levitation

Tomater plockade med illegal vietnamesisk arbetskraft

Tar kort på kulturfondspengarna och hänger upp dem

under köksklockan, förnyar mig inifrån med

Scardanelli

I drömmen slår jag en brunbjörn på käften när jag

springer förbi de laglösa gurkorna och tomaterna

De är på ditt köksbord just nu i denna stund

Blommorna reser sig i snön i trans, som ett uråldrigt yrke
Änglar fotograferar varandra i varje steg
Snön viker texten i de blindas land
Våren kommer ensam i det låga gräset med hemliga
knarkgömmor i sardinburkar
60 watt sol, snor i gräset som lösa chansbollar
På min tunga sitter Ziggy Stardust
Döden dammar av sin rock mot det ståtliga trädet

Mitt hjärta är byggt av Guds internet, halvsovande med änglahår
som mjuka utkastade gryningar

Om jag fick en chans till skulle jag vara en diamant över Munksjön
kl. 15.

Stämningsfulla soppåsar i Vättern firar fjärde advent

Folk vinner på spel och lotto här i en countrysång
av Kris Kristofferson.

Allt hjälper; sorterar nu jordnötter, dikter, tantgodis,
gymnastikövningar och trädplantor

Från A till Ö,
vårt dagliga ramaskri giv oss idag
Blå himmel finns inte på menyn, däremot tre kommunala
utomhustennisbanor
Läser högt ur Guds skrivbordslåda, när oljan tar slut
kommer musiken från bärbuskar och träd att ta över
Släck när ni går och lägger er!

Vinden har fått upp ögonen för vänligheten
Den våta gatan plockar en blomma
Fötterna ritar småstenar
Det var på den tiden jag såg bofinken leende i åkerns traktorhjul
Ovanför huvudet ett vykort av skymningen, en kapsel med fjäril
    över ätbara småblad
Gud tänder en timme till
Maten är klar!

